

Rettevejledning EU-ret reeksamen vinter 2025-26

Opgave 1

1.1.

Kravet udgør en hindring for at erhverve kontrol med et selskab og udgør dermed potentielt en hindring for den fri etableringsret, jf. art. 49 TEUF. Der er ikke umiddelbart tale om en diskriminerende regel, idet alle erhververe skal efterleve tilbudsreglen uanset nationalitet eller hjemsted. Derfor skal Gebhard-testen anvendes, og det bliver derfor afgørende, om reglen kan begrundes i tvingende almene hensyn og er proportionel. Selvom det kan forekomme legitimt at ønske at fremme større nationale selskaber, er det ikke proportionelt at lave et så vidtgående indgreb i etableringsretten. Indgrebet er således ikke begrænset til særlige brancher, hvor der måske kan være et legitimt behov for at sikre sig virksomheder.

Man kan argumentere for, at kravet er diskriminerende, idet baggrunden for indgrebet viser, at man særligt er bekymret for udenlandske investorer, og det er således særligt i tilfælde, hvor de erhverver kontrol med indlandske virksomheder, at forkøbsretten vil blive udnyttet. Hvis man således argumenterer for, at reglerne udgør forskelsbehandling af udenlandske investorer, skal det vurderes, om forskelsbehandlingen er saglig og proportional. Det er ikke tilfældet, og denne argumentation fører således til samme resultat.

Kravet er derfor i strid med etableringsretten.

1.2.

Et krav om, at nationale selskaber skal have deres hovedsæde i stiftelseslandet, er i overensstemmelse med etableringsretten, selvom det gør, at selskabet ikke kan flytte sit hovedsæde, jf. herved EU-retten s. 598. Alternativt kan NewGround overveje enten at omdanne SEED A/S til et selskab i medlemsstat B. hvorved de uden problemer kan flytte selskabets aktiviteter (og hovedkontor) til medlemsstat B. Det samme kan opnås ved en grænseoverskridende fusion eller ved omdannelse til et SE-selskab. En sådan omstrukturering vil normalt kræve et kvalificeret flertal, men da NewGround ejer næsten hele kapitalen i SEED A/S (og i hvert fald mere end 90 % jf. delopgave 1.3), har den tilstrækkelig majoritet. En sådan omstrukturering kan dog udløse en beskyttelse af minoritetsaktionærerne, der gør, at disse har ret til at blive indløst, ligesom det kan udløse en beskyttelse af kreditorerne, hvis deres mulighed for at inddrive deres tilgodehavende forringes, jf. EU-retten s. 863 og 871. Bogen indeholder ikke nærmere angivelse af, hvilke krav der stilles til at danne et SE-selskab.

1.3.

Direktivet tilsigter at forpligte en aktionær som NewGround, og det skal derfor først vurderes, om minoritets-ejerne kan påberåbe sig direktivet direkte. Da direktiver ikke kan have horisontal effekt, og da NewGround er en 'privat' i EU-retslig sammenhæng, må dette afvises.

I stedet kan det overvejes, om medlemsstat A kan være erstatningsansvarlig, fordi den ikke har gennemført direktivet rettidigt. Det forudsætter, at minoritetsaktionærerne har et tab, hvilket opgaven ikke oplyser om. Men det kan meget vel være, at minoritetsaktionærerne ikke kan sælge til den pris, som skal anvendes efter direktivet (højeste pris betalt indenfor de sidste 6 måneder). Hvis der således er et tab, skal det vurderes, om

erstatningsbetingelserne er opfyldt. Da direktivet tilsigter at give minoritetsaktionærene rettigheder, er den første betingelse opfyldt, og da der slet ikke er sket implementering, er der også tale om en tilstrækkelig kvalificeret overtrædelse af EU-retten. Der synes også at være årsagsforbindelse mellem det mulige tab og den manglende implementering, hvorfor betingelserne for erstatning er opfyldt.

1.4.

EU-lovgiver skal også iagttage traktatens regler om fri bevægelighed, og hvis direktivet er i strid med disse regler, kan det tilsidesættes som ugyldigt, jf. EU-retten s. 324. Direktivet kan siges at udgøre en hindring for den virksomhed, som erhverver en 90 % majoritet i et aktieselskab i en anden medlemsstat. Det udgør således en hindring for den fri etableringsret, idet det at erhverve kontrol over en anden virksomhed beskyttes af etableringsretten. Der er tale om en ikke-diskriminerende hindring, idet alle 90 %-ejere underlægges kravet, uanset deres nationalitet eller hjemsted. Det skal derfor efter Gebhard-testen vurderes, om kravet kan begrundes i tvingende almen hensyn. Direktivet er begrundet i hensynet til at beskytte minoriteten mod en kontrollerende aktionær, hvilket må antages at være et tvingende alment hensyn. Kravet må også antages at være proportionelt, og derfor er direktivet ikke i strid med EU-retten. Man kan diskutere, om det er rimeligt, at minoritetsaktionærene får glæde af en høj pris, som erhververen har været nødsaget til at betale for at få fat i de sidste aktier (såkaldte kontrol-præmie). De studerende vil dog vide, at man har lavet en tilsvarende løsning ved overtagelsestilbud i børsnoterede selskaber, hvorfor denne løsning har været anvendt før, jf. EU-retten s. 866. Det gør det nærliggende, at den er proportional.

Opgave 2:

A:

Retten til at udnytte arbejdskraftens fri bevægelighed efter art. 45 TEUF er ikke bestemt af, hvor meget man tjener, men derimod af om man har et reelt arbejde. Man skal desuden tillade, at arbejdssøgende får adgang i op til 6 måneder, uden at der kan stilles krav om, at disse har tilstrækkelige midler. Endelig tager reglerne ikke højde for, at selvstændige erhvervsdrivende har ret til indrejse efter art. 49 og 56.

For ikke-erhvervsaktive kan der stilles krav om tilstrækkelige midler, men først efter tre måneder. Kravet om tilstrækkelige midler er nærmere reguleret i Opholdsdirektivets art. 8, stk. 4, og det fremgår her, at man ikke kan tage udgangspunkt i et bestemt beløb, men derimod skal tage udgangspunkt i unionsborgerens personlige forhold, jf. EU-retten s. 502. Derfor er dette krav heller ikke i overensstemmelse med EU-retten.

B:

Da hensigten med at nedlægge flyruter er at begrænse den fri bevægelighed til andre medlemsstater, er kravet diskriminerende, og dermed i strid med bl.a. art. 45, 49 og 56 TEUF. Man kan overveje, om det kan begrundes i saglige hensyn, men da de eneste hensyn, vi har hørt, er ønsket om at begrænse antallet af arbejdstagere fra andre medlemsstater, er der intet der tyder på, at der er sådanne saglige hensyn.

C:

Et sådant sprogkrav er som udgangspunkt udtryk for skjult diskrimination, da det særligt rammer statsborgere fra andre medlemsstater, hvor de ikke taler sproget i medlemsstat X. Det kan dog være sagligt begrundet i hensynet til, at man skal kunne give en forsvarlig behandling i sundhedsvæsenet. Dernæst skal proportionalitetskravet også overholdes, og man kan diskutere, om alle i sundhedsbranchen har patientkontakt, der nødvendiggør et sådant krav. Desuden kan man overveje, om der stiller for store sprogkrav, men ordvalget ”godt nok” tyder ikke på, at det er tilfældet.

D:

Muligheden for at udvise unionsborgere reguleres af art. 27 i opholdsdirektivet. Det er et krav, at en udvisning er baseret på en konkret vurdering af, om vedkommende udgør en reel, umiddelbar og alvorlig trussel, jf. EU-retten s. 520. Det, at man får en bøde af en vis størrelse eller en fængselsstraf over et vist antal måneder, er ikke i sig selv nok, og reglen er derfor i strid med art. 27, stk. 2.